

Nieuwe AKC-voorzitter Hans Spigt:

Kennis is van collectief belang voor het arbeidsdeskundig vak

Na een uitvoerige selectieprocedure heeft het AKC-bestuur Hans Spigt gekozen tot nieuwe voorzitter. Op deze pagina's een nadere kennismaking met de voormalig aanjager banenafpraak overheidswerkgevers.

Tekst | Diederik Wieman

Hans Spigt kwam na zijn studie aan de sociale academie in Amsterdam terecht in de stadvernieuwing. Hij was betrokken bij bewonersgroepen, woningbouwcorporaties en de ontwikkeling van zowel sociale als commerciële woningbouwprojecten. Inmiddels woonde hij in Dordrecht en raakte hij voor de PvdA ook politiek betrokken bij de stad. Namens die partij was hij acht jaar wethouder sociale zaken en jeugd in de gemeente Dordrecht. Spigt combineerde dat werk met diverse nevenfuncties. Zo was hij voorzitter van het SW-bedrijf Drechtwerk, lid van de Raad voor Werk en Inkomen en voorzitter van de VNG-commissie Werk & Inkomen. Ook na deze periode bekleedde hij verschillende functies op sociaal-maatschappelijk terrein. Onder meer als commissaris van Blik op Werk en als wethouder Werk, Inkomen, Jeugd en Sport in Utrecht. Recent maakt hij naam als aanjager banenafpraak overheidswerkgevers. Behalve voorzitter van het AKC is Hans Spigt momenteel ook voorzitter van Jeugdzorg Nederland, lid van

de toetsingscommissie vangnet Participatiewet van het ministerie van SWZ en voorzitter van het Jeugdfonds Cultuur in Utrecht.

Wat is jouw motivatie om actief te zijn in het sociaal domein?

"Het belangrijkste vind ik dat mensen met een fysieke en of sociale achterstand, ziekte of psychische beperking op een goede manier aan de maatschappij kunnen deelnemen. Zij kunnen er vaak niets aan doen dat ze een fysieke of psychische beperking hebben, of door een ongeluk of ziekte in een meer afhankelijke situatie terecht zijn gekomen. We moeten echt voorkomen dat zij door de samenleving worden afgeschreven. Ik vind dat dat nog te veel en te snel gebeurt en dat zij daardoor te makkelijk op een zijspoor van de samenleving terecht komen."

Welke rol speelt werk daarin volgens jou?

"Kijk, als je mensen uitsluit, worden ze ook niet geprikkeld om mee te doen terwijl werk juist zo belangrijk is om volwaardig te participeren. Als wij er in slagen om werkplekken beter geschikt te maken voor mensen met een beperking en we kunnen voorkomen dat mensen door ziekte in hun werk vastlopen, dan kan de participatiemaatschappij pas echt vorm krijgen. We moeten daarom arbeidsorganisaties aanpassen zodat mensen met een fysieke, psychische of sociale beperking toch kunnen instromen of behouden kunnen

blijven voor de arbeidsmarkt en werk.”

We zijn daarmee toch al op de goede weg?

“Nee. Ik vind dat we dat het eigenlijk nog heel slecht doen. Er wordt te weinig creatief gekeken hoe mensen op een andere manier productief kunnen worden ingezet. Zo is er voor mensen met beperkingen, zeker als het om psychische beperkingen gaat, al heel snel geen plek. Werkgevers vinden dat ingewikkeld. Je zou verwachten dat door de aantrekkende economie bedrijven in hun werving en selectie meer naar de mogelijkheden zouden gaan kijken. Maar dat zie ik voor deze groep nog niet gebeuren. Bedrijven slagen er nog niet vaak in innovatiever te worden op dit vlak. Natuurlijk zijn er bedrijven die wel werkplekken hebben gerealiseerd voor mensen met een moeilijke positie op de arbeidsmarkt. Maar ook dan vraag ik mij af: wat is de horizon? Vaak krijgen ze maar een tijdelijke aanstelling en zijn zij de eersten die ook weer mogen vertrekken. Nee, er is echt nog een heel veel werk te verzetten.”

En wat kan het ACK daarin betekenen?

“Het ACK initieert wetenschappelijk onderzoek. Arbeidsdeskundigen kunnen mede op basis daarvan bij uitstek in staat zijn om zowel mensen als bedrijven te adviseren bij begeleiding en het aanpassen van hun organisatie, werk of werkplekken. Hier is grote behoefte aan omdat veel HRM-afdelingen onvoldoende over de kennis beschikken om hun organisatie te herontwerpen of in te richten op duurzame inzetbaarheid. Zeker in mijn functie als aanjager banenafpraak liep ik bij overheidswerkgevers heel vaak tegen dit probleem aan.”

Waarom heb je voor het ACK gekozen?

“Ik vind het een uitdaging om de kennis waar de beroepsgroep over beschikt breder verspreid te krijgen en bijvoorbeeld de beroepsvaardigheden beter onder de aandacht van gemeenten te krijgen.

Er is een spanningsveld tussen wetenschappelijk onderzoek en de toepassing ervan

Gemeenten hebben sinds de invoering van de Participatiewet veel te maken met arbeidsbeperkten in de bijstand. Toch zie ik dat gemeenten nog veel te weinig gebruik maken van de arbeidsdeskundige expertise. De promotie van het vak is natuurlijk vooral een taak van de NVvA. Maar het ACK voedt de beroepsgroep met praktisch toepasbare, wetenschappelijke kennis en vergroot daarmee de validiteit en de toegevoegde waarde van de arbeidsdeskundige profesie. Je kunt de twee daarom niet los van elkaar zien.”

Wat zijn wat jou betreft de uitdagingen?

“Alhoewel het onderzoek dat ACK initieert perfect aansluit op de praktijk is er toch een spanningsveld tussen wetenschappelijk onderzoek en de toepassing ervan. Ik denk dat vooral daar een grote uitdaging ligt. Ik wil eerst goed overal mijn licht opsteken voordat ik iets ga roepen, maar ik denk dat het vanuit ACK ook een kwestie van marke-

ting is. ‘Be good and tell it.’ De ene arbeidsdeskundige vertrouwt op zijn eigen ervaring, de ander wil graag iets leren. Maak het voor iedereen aantrekkelijk om ermee aan de slag te gaan. Ook kun je denken aan opleiding en bijscholing om ervoor te zorgen dat de beroepsgroep meer evidence based te werk gaat. Of je nu ZZP’er bent, arbeidsdeskundige bij UWV of in het bedrijfsleven: het is van collectief belang om het arbeidsdeskundig werk naar een nog hoger niveau te tillen. Maar er liggen ook andere uitdagingen zoals de continuïteit van de financiering van het ACK en ook willen we kijken naar de positie van het ACK in de B.V. Nederland. Hoe kunnen we andere partijen zoals VNO-NCW, het bedrijfsleven, gemeenten of arbeidsregio’s nog beter bij onze onderzoeken betrekken? Om welke interventies vragen bedrijven? Wat hebben zij nodig om het voor elkaar te krijgen dat mensen met een beperking of chronische ziekte aan de slag kunnen?”

Je hebt er dus zin?

“Jazeker. Het ACK is een stabiele organisatie met als belangrijkste kracht een groot netwerk in zowel de wetenschap als de praktijk. Ik neem met heel veel enthousiasme het stokje van Monique Klompé over en zal mij inzetten om de positie van het ACK verder uit te bouwen.”